XVII-ik évfolyam. 32-ik szám. Kőszeg, 1897. augusztus 8-án.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer, vasárnapon.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt = 8 korona, félévre 2 frt — 4 korona, negyedévre 1 frt — 2 korona. Egyes szám ára 10 kr. — 20 fillér.

Felelős szerkesztő: WITTINGER ANTAL. Kiadó és laptulajdonos: FEIGL GYULA.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadótulajdonoshoz, Feigl Gyula nyomdászhoz (városkor 81) intézendők. Nyiltter sora 40 fir. — Hirdetések nagyság szerint.

A főgimnáziumról.

Ha tavaszkor melegebben terjeszti a nap sugarait, ettől megindul a növények nedve, rügyet hajtanak a fák s szinte mozgalmas lesz az egész természet. Ez a hatás más körülmények között, más formában is észlelhető. Mi, Kőszeg lakói teszem, most a közeledő tanév előtt állunk valami különös behatás alatt. Megnyilik majd az uj tanév, s az emberben máris erőt vesz valami különös kiváncsiság, tudni vágyás, hogy hát: mi lesz a tervezett főgimnáziummal? Az alkalom éppen ezuttal nagyon kinálkozó annak firtatására, hogy milyen stádiumba jutott már eddigelé ez az ügy; van-e kilátás, ha csak valami kevés is régi vágyunk beteljesedésére, vagy ujra búcsút kell-e mondanunk egyik kedvencz tervünknek?

Így tudjuk, hogy most ezuttal még ott vagyunk, ahol ezelőtt hetekkel, várakozó helyzetben, mivel a közoktatásügyi miniszter részéről kilátásba helyezett ez ügyben kiküldendő szakértő még nem jelent meg a városban s nem szerezhetett tájékozást sem az egyik fél, tudniillik a kormány, sem a másik fél: Kőszeg szab. kir. város részéről. Hanem ez talán jó is van így, hogy nem ért még ide a szakember és folyt tanácskozás ebben az ügyben, mert lehet, hogy nekünk kell előbb egyet-mást tisztáznunk, egy-más adatot beszereznünk, amit eddig, lehet, nem tettünk meg s ami nélkül nem sok kilátással tárgyalnak az illetékes körök az érkezővel. Éppen azért idejéu és helyén valónak találjuk az ügyhöz való hozzászólást s szivesen engedünk tért egy beavatott férfi következő figyelmeztető sorainak:

A város — mondja szíves tudósítónk — karolja fel a főgimnázium ügyét a leglelkesebben és küzdjön érte bátran és férfiasan a végletegig. Tudhatják éppen a város intézői, hogy mennyi fáradságba, utánjárásba kerül ma csak valami kisebb kedvezménynek az elnyerése; mennyivel több szivósságot és meghányást-vetést igényel tehát egy olyan ügynek a megoldása, minő nálunk Kőszegen a főgimnázium terve. Nagyon szép és a kőszegi és kőszeg-kerületi lakosok hálájára nagyon érdemes nagyságos *Szájbely* Gyula országgyülési képviselő ama, eddig sikerrel járó közbenjárása az ügy előmozdítására, de tartunk tőle, hogy mire az ügy itt a helyszinén elbirálás alá kerül (bocsánat e föltevésünkért!), ott beuu a városházán uem lesznek eléggé tájékozottak, hogy úgymondjuk, *schlagfertig*-ek, mikor az ügyet komolyan kell megindítani s a kiküldött miniszteri bíztosnak felvilágosításokkal szolgálni. Nem tudunk róla ugyan bizonyosságot, de ha tény az, amiről beszélnek, hogy a város kétféle alapból indul ki a főgimnázium megszerzésére uézve, még pedig abból, hogy vagy a benczésekkel, vagy azok nélkül, tehát a gimnázium felső osztályait esetleg *állami* néven akarja megszerezui, — úgy ez az utóbbi törekvés hibás nemcsak, de teljesen czélt tévesztett. Hogy miért, azt megmoudjuk akkor, amikor majd erről komolyan lesz szó. A főgimnáziumot csak az egyedül hivatott tényező, a benczések segítségével lehet fölállítaui. És azért nem volna utolsó dolog, hanem fölötte kivánatos, ha a város, mint az ez ügybe már a kormány által is belevont faktor-, mondjuk talán főfaktortól megtudná, hogy milyen alapra helyezkedjék a kormány emberével fölveendő tárgyalások alkalmával. Mert azt megint, hogy miként és mennyiben járuljon a rend hozzá a főgimnázium létesítéséhez, azt majd elvégzik ketten, t. i. kormány és rend; ahhoz mi kőszegiek nem kellünk. Minket pusztán csak az érdekelhet, hogy fognak-e módot találni arra nézve, hogy a tanácskozás kormány és város között ebben az ügyben mielőbb meginduljon és valami eredménynyel végződjék. Mert mi ezt óhajtjuk, annyival is inkább óhajtjuk, várjuk, mivel a fogimnáziumnak létesítése a városra nézve majdnem életkérdés. Valószinüleg rendezik a középtandákat olyan formán, hogy csonka intézetet, azaz 4 osztályu gimnáziumot nem türnek meg többé. Akkor aztán megeshetik, hogy a meglevőt is elveszítjük s kitörölik a szemünket — mint már annyiszor — valami más értéktelen portékával.

A város tehát legyen résen. Fontolja meg jól a dolgokat, mert eljárásnak mikénjtétől, őszinteségétől rendkivüli sok, taláu minden függ.

Sport.

A Magyar Kerékpáros Szövetség 1897. évi szeptember hó 5-en IV-ik rendes évi tanácsülését Szombathelyen tartja, mely alkalommal a Vasvármegyei Sport-Egylet gr. Batthyány Lajos v. b. t. t. védnöksége alatt nemzetközi kerékpárversenyt és ezzel kapcsolatos ünnepélyeket rendez.

TÁRCZA.

A vörös-kereszt története.*

Ennek a századnak a második felére esik a krimi (orosz) hadjárat, a melybe csak Angoloország 25,000 főnyi szárazföldi katonát küldött. 1854. szeptember 20-án vívták meg az almai veres ütközetet. Az angolok katonai kórházaikat a Boszporus partján helyezték el s meg bömbölt az ágyú, ropogott a puska, csattogott a kard s dobogott a föld tűzbe rohanó csapatok lába alatt: máris megteltek betegekkel és sebesültekkel a kórházak. Sőt el sem fértek azokban. Szenvedéseik fölött vigasztaló angyalként állott egy leány, a ki fáradhatatlanul foglalatoskodott velük. A neve: Miss Florence Nightingale. Egy angol leány volt, a ki azt vallotta: azért van érző szíve az embernek, hogy a szenvedőkön segítsen. Az az angol leány ekkor azt a tapasztalatot szerezte, hogy több katona halt meg a kórházak túlzsufoltsága és a kellő ápolás hiánya miatt, mint a csatatéren holtrasebzetten.

Ez az igen megdöbbentő tapasztalat arra indította az angol kormányt, hogy a kórházakat a csata eren állítsa föl, jó előre ellássa azokat minden gyógyitószerrel és főleg képzett ápolónőkkel, a kik a mellett, hogy értenek a betegekkel való bánáshoz, lelkükben hordják a könyörületnek kötelességét. Ezért ápolónőképzőintézetet állított föl, a melynek vezetője, éltetője s a háborúban első munkása a hős leány volt.

Egy emberbarát, Dunant Henrik, ezekről értesülvén, egy későbbi háborúnak híres csatamezejére, a szolferinói (olasz) csatatérre ment, a hol ugyanazt a tapasztalatot szerezte, a melyet az angol leány a krimi hadjáratban. Emlékezés Szolferinóról czím alatt irta össze tapasztalatait. Ezeknek a veleje itt következik:

„Ezrekre ment azok száma, a kik (1859. junius 24-én) elpusztultak a kórházakban, mert nem volt elegendő orvos, nem volt kellő számú ápoló, nem volt helyiség elég; kevés volt a szállító eszköz, a kötőszer, sőt még viz sem volt. Kimondhatatlan nyomorúságot, szenvedést és gyötrelmet enyhíthettek volna, ezreit a katonákuak menthették volna meg, ha kielégítőbb az egészségügyi szervezet".

Szolferinónál művelt nemzetek vívták az élet-halál véres harczát: mégis megdöbbentően nagy volt a szenvedők száma, a kik forró lázukban meg csak néhány csöpp vizzel sem enyhíthették égő gyötrelmeiket. A borzalmaknak és szenvedéseknek micsoda látványossága várható ott, a hol félbarbár nemzetek gyűlölete szegődteti magához társul a halált. Harczmezők, a melyeken temetetlenül hagyott, borzasztóan megcsonkított hullák között, sebeikben vergődő félhalottak várják az irgalmas halált, nehéz sóhajok és elepesztő kínok között.

A halállal vívódók gyötrelmein segítsen az élő irgalom! Mikent? Erre kereste és adta meg a feleletet Dunant Henrik említett munkájának második részében, a mikor azt indítványozta, hogy önkéntes társulatokat, egyesületeket alakítsanak, a melyek hivatva volnának, a katonai hatóságok támogatásával, segedelmet nyujtani úgy a harczmezőn, mint a kórházakban a betegek és a sebesültek felgyógyultáig; béke idején pedig készülni erre a nemes munkára s megjelenni mindenütt, a hol ragadós betegség, tűzvész, vízáradás csapásaival sújtott embertársaink segítségünkre szorulnak. A tanulság Dunánt munkájából az volt, hogy a legkitünőbb katonai egészségügyi szervezet is elégtelen a baj nagyságával szemben és hogy a sebesültek szenvedéseinek és a háborúság ezerféle bajainak enyhítésére a társadalmaknak kell egyesületeket alakítani. E könyv hatásaként Dufour svájczi tábornok elnöklete alatt Genfben értekezletet tartottak s ennek eredménye volt az 1863. évi október 23-án, szintén Genfben tartott nemzetközi értekezlet, a melyen Európának legtöbb állama képviseltette magát s a melyen hat napi tanácskozás után megalkották a nemzetközi vörös-kereszt-egyesületet.

A hozott határozatot tiz pontban foglalták össze. Tartalma ez egyezménynek ez:

Minden államban egy országos egyesület alakul azzal a feladattal, hogy háború esetén minden hatalmában lévő eszközzel a beteg és sebesült harczosok segítségére és ápolására siet, hivatalos nyelven szólva: közreműködik a hadseregek egészségügyi szolgálatában;

e feladatához képest korlátlan számban fiók-egyesületeket alakít s a tagok által a gyógyító eszközök, kórházak stb. költségeire pénzt gyűjt; továbbá önkéntes betegápolókat nevel, gyógyító- és kötőszereket szerez s háború esetén már szervezetten vonul ki a harcztérre vörös-keresztes fehér zászló alatt; az egyesület személyzete is vörös-keresztes fehér karkötőt kap minden országban;

ezek az országos egyesületek nemzetközi értekezletet tartanak s tapasztalataikat a genfi bizottság által közlik egymással.

Ez a tanácskozás meg különböző óhajtásokat is kifejezett s ezeknek az volt a czélja, hogy a táborban megjelenő ápolókat, orvosokat, a hozzátartozókat és a kórházakat a hadakozók kiméljék meg, sőt őrizzék és védjék.

Egy ujabb nemzetközi értekezletnek 1864. évi aug. 8-tól 22-ig tartott tanácskozása, a melyben Baden, Belgium, Franczia ország, Spanyolország, Hessen-Darmstadt, Olaszország, Portugália, Hollandia, Poroszország, Helvetia, Württemberg, az Amerikai Egyesült-Államok, Nagy-Brittánia, Svéd- és Szászország küldöttei vettek

* A magy. vöröskereszt-egyesületnek *A vérző hősök* czímen kiadott s hozzánk ismertetés czéljából küldött füzetéből.

Az ünnepi sorrend:

Szeptember hó 4-én.

1. Vendégek fogadása.

2. Lampionmenet (gyülekezés este fel 8 órakor Varga-féle kerthelyiségben).

3. Ismerkedési estély 9 órakor „Hungária" szállóban.

Szeptember hó 5-én:

1. Reggel fel 9 órakor „Magyar Kerékpáros Szövetség" tanácsülése a vármegyeház nagytermében.

A „Magyar Kerékpáros Szövetség" központi elnöksége: Elnök: Szemere Atilla. Alelnökök: Bláthy Ottó Titus, dr. Korchmáros Kálmán. Titkár: Jasztrapszky Károly. Pénztáros: Naschitz Rezső. Jegyző: Hozelitz Arthur. Ellenőr: Kleidin Hugó. I. kapitány: Földvári Tibor. II. kapitány: Földessy János. Elnökségi tagok: Dr. Ary Pál, dr. Fuchs Sándor, dr. Hudomel József, Kiss József, Mennyey István, Strasser Ulrik, Steiner Hugó, dr. Schilberszky Károly. Póttagok: Ifj. Bodő Imre, dr. Káldy Imre.

2. Villásreggeli 10 órakor Varga-féle kerthelyiségben.

3. Gyülekezés a díjkorzóra 11 órakor a szombathelyi Torna Egylet csarnokában, díjkorzó indul fel 12 órakor.

4. Délután 3 órakor kezdete a versenyeknek

5. Bankett és díjkiosztás a „Sabaria" nagytermében.

A díjkorzó sorrendje:

1. Elől vezeti a szövetségi kapitány, ezt követik a szöv. elnökség tagjai kocsin.

2. Követi a V. S. E. kapitánya magas keréken. Köv. hölgyek csoportja.

3. Történeti fölvonulás.

4. Versenyző egyletek fölvonulása A. B. C. sorrendben (A szombathelyi egyletek nem vehetnek részt).

5. A többi vendég, nem versenyző egyletek.

6. Szombathelyi egyletek.

7. Magánfogatok.

Díjkorzóra tét egyletenként 10 korona.

Versenysorrend:

1. Megnyitó verseny 2000 m. (5 kör.) (Nemzetközi nyilt) tét 3 korona. Díjak I. 120 korona és nagy ezüst érem, II. 70 korona és kis ezüst érem, III. 20 korona és nagy bronzérem.

2. Magyar Kerékpáros Szövetség Bajnoksága 1000 méterre. (2½ kör) Orsz. zárt. (Nyitva a M. K. Szöv. amateur tagjai részére). Díjakat a M. K. Szöv. adja. Győztes a „M. K. Szöv. bajnoka 1000 méterre 1897. évben" czímet, bajnoki szalagot és aranyérmet, 2-ik és 3-ik ezüstérmet nyer.

3. Főverseny 5000 m. (12½ kör) tét 6 korona. (Nemzetközi nyilt). Díjak elsőnek gr. Batthyány Lajos v. b. t. t. ő nagyméltósága díja 200 korona és nagy ezüst érem, II. díj 120 korona kis ezüst érem, III. díj 80 korona és nagy bronz érem.

Esetleg több előfutam.

4. Szöv. bajnokság 10,000 méterre. 25 kör (Orsz. zárt. A M. K. Szöv. amateur tagjai részére). Díjakat a M. K. Szöv. adja. Győztes a M. K. Szöv. bajnoka 10,000 méterre 1897. évben" czímet, bajnoki szalagot és aranyérmet, 2-ik és 3-ik ezüstérmet nyer.

3. Főverseny döntő futama 5000 m. Az előfutamok három első helyezettjei részére.

5. Tandemverseny. Táv. 3000 m. 7½ kör. (Nemzetközi nyilt). Tét páronként 4 korona. Díjak I-ső párnak Szombathely r. t. város közönségének díja 200 korona és nagy ezüst érem, II-ik pár 70 korona és kis ezüst érem, III-ik pár 40 korona és nagy bronz érem.

6. Vasvármegyei Sport-Egylet díja táv. 4000 m. (10 kör) tét 2 korona (Országos zárt). Díjak: I. aranyérem, II. tiszteletdíj és nagy ezüst érem, III. tiszteletdíj és kis ezüst érem.

7. Handicap 2000 méter. (5 kör). Tét 2 korona. (Nemzetközi nyilt). Díjak: I-nek a vasmegyei hölgyek díja 80 korona és nagy ezüst érem, II-nak 40 korona és kis ezüst érem, III-nak 20 korona és nagy bronz érem.

8. Vígaszverseny. Táv. 2000 m. 5 kör. Nyilt mindazoknak, kik a fenti számokban indulnak és díjat nem nyernek. Díjak: I-nek nagy ezüst, II-nak kis ezüst, III-nak nagy bronzérem.

Versenyszabályok:

A Magyar Kerékpáros Szövetség verseny-rendszabályai.

1. Nevezési zárlat 1897. évi augusztus hó 31-én déli 12 órakor.

2. Nevezések posta- vagy távirda útján, ajánlottan a borítékon e szó *nevezés* feltüntetésével dr. Káldy Imre versenytitkár nevére, Szombathelyre küldendők.

A tét nélküli nevezések nem vétetnek figyelembe.

3. Minden nevezésnek tartalmaznia kell: a) a versenyszám megjelölését; b) a versenyző teljes nevét és polgári állását; c) a versenyöltöny leírását; d) a téteket; e) a klub nevét, melynek az illető tagja.

5. A versenybizottság nevezéseket indokolás nélkül visszautasíthat.

6. Nem indulás esetén a tétek visszaadásának helye nincs.

7. Az amateur igazolványok a startnál kívánatra előmutatandók.

8. Versenyezni csak illemet nem sértő sportöltönyben szabad, ezen pont ellen vétők a versenytől eltiltatnak.

9. Versenyöltönyben a közönség közt járni nem engedtetik meg, versenyző csak hosszú köpenyben jelenhetik meg a néző téren.

10. A pálya 400 m. hosszú 1.85 magas fordulókkal, augusztus 20-tól kezdve a versenyzők rendelkezésére áll.

Díjkorzó:

A korzó menetben a 3 legszebben díszitett kerékpárért 3 ezüstérem adatik ki.

Díjkorzó díjai: I-nek tiszteletdíj és díszoklevél, II-ik és III-nak díszoklevél.

Díszkorzó szabályok:

1. Díszkorzó alatt kerékpáron ünnepélyes felvonulást értünk.

2. A díszkorzóban csak oly kerékpárosok vehetnek részt, kik biztosan és lassan haladni képesek és könnyedén felülni és leszállni tudnak.

3 A korzó kezdete előtt egy órával köteles minden kapitány (útnagy, menetparancsnok) a díszkorzót rendező bizottság elnökénél, vagy ennek helyettesénél jelentkezni és felvonuló egyletének taglétszámát, kerekei számát és bármely kívánt adatot közölni és szükség esetén okmányokkal igazolni.

4. A felvonulás alatt a dohányzás, hangos beszélgetés, vagy csengetés szigorúan tilos; valamint tilos a kereket a kormányrudról (kivéve a zászlótartót) a lábakat a pedálról levenni és bárminő olynemü műgyakorlatot végezni, melyek a műkerékpározás, vagy a csoportgyakorlatok (Reigen-fahren) keretébe tartoznak. Egymás kölcsönös megfogása akár a kormányrúd — akár a vállaknál fogva a 8. pont esetét kivéve — tilos.

5. Feltünő és sportszerütlen öltözékben jelentkező kerékpárosok, kiknek kinézése alkalmas arra, hogy a nézők szemében a sportot nevetségessé tegyék, a részvételből kizárandók, valamint a szennyes öltözékben és nem tiszta gépeken jelentkezők is.

6. A nézők üdvözlése csak oly módon viszonozható, hogy az a gépek feltétlen biztos kezelését ne akadályozza.

7. A felvonulás 2, 3 vagy 4-es sorokban történhetik. A kezdetben választott felvonulási alakzat mindvégig betartandó.

8. Az út váratlan elzáratása esetén a gépről leszállás elkerülhetése czéljából a felvonulás alakzata megváltoztatható, vagy lassu menet lehetővé tétele végett egymást megérinthetik az egymás mellett haladók.

9. Azon zászlótartók, kik szabad kézben viszik a zászlót, emelkedéseknél leszállhatnak, hogy gyalog menjenek, ha ez által a felvonulás rendje meg nem zavartatik.

10. Oly egyletek, melyek a vezető kapitányon kívül 4 taggal nem indulnak, a díjra igényt nem tarthatnak és versenyen kívül indultaknak tekintendők.

Egyletek csak oly tagjaikkal indulhatnak, kik a M. Kerekpár Szövetség taglajstromában bejegyezvék.

A díjkorzó birálata:

Minősítés gyanánt adható:

a) nyugodt és biztos hajtásért, szép testtartásért és egyenletes sorközökért legfeljebb 5 pont;
b) szép és sportszerü dressért . . . . 3 „
c) felvonuló 20 tagig mindegyikért . . . 0·2 „
d) 20 tagon felül „ . . . 0·1 „
A c) és d) alatti minősítésért adandó pontok száma ötöt meg nem haladhat.
e) több üléses gépek felvonulása esetén ha egymás mellett 3 gép sorakozik minden gép után 0·5 „

részt, egy tiz szakaszból álló egyezményt fogadott el. Ez tette voltaképen nemzetközivé s az emberszeretet gyakorlására alkalmassá a vörös-keresztet, mert ebben ismerték el a hatalmak a tábori mozgó kórházak, sebkötő helyek és a katonai kórházak s az azokban működő személyzet semlegességét, kimondván, hogy ezeket a hadviselő felek oltalmazni tartoznak, még azután is, a mikor már a csata lezajlott. Kimondta ez az értekezlet azt is, hogy e háború kórházakba minden nemzetiségü beteg vagy sebesült katona felveendő s azok a házak, a melyekben, ha magánosok is, ilyen katonákat ápolnak, oltalmazandók.

A nemzetek egymásután siettek elfogadni ezt az egyezményt. Ausztria a königgrätzi csata véres tanusági után fogadta el. Ma már még Afrikában, a Kongó-államban is meghonosult a vörös-kereszt. Az 1870-iki háborúk szenvedéseinek enyhítésében már egy nagy része volt a vörös-keresztnek. A boszniai háborúban küzdő és vérző hadak legnagyobb része a mi fiainkból került ki s ez a hadjárat a mi társadalmunkat merőben védtelenül találta.

Ezért 1878. évben ideiglenes segélyző bizottság alakult, mely pénzt, kötőanyagokat és üdítőszereket gyűjtött s azokat a Boszniába mozgosított csapatok között kiosztotta. 1879. évi márczius hó 25-én, a midőn Felséges asszonyunk, Erzsébet királyné a legfőbb védnökséget elfogadni kegyes volt, e bizottság állandó testületté alakult át, amennyiben e napon létesült a „Magyar országos segélyző nőegylet", mely első sorban a genfi egyezményben foglalt feladatok érvényesítését tüzte ki czéljául.

Örökké emlékezetes tény marad, hogy e segélyző nőegylet első közgyülésén 1880. évi május hó 10-én a Felséges védasszony saját magas személyében elnökölni méltóztatott.

Ezen egyesület szerény kerete nem ölelhette fel mindazon teendőket, melyek egy országos vörös-kereszt egyletre várakoznak; Felséges apostoli királyunk gondoskodott tehát, hogy az emberbaráti munkába nemcsak a nők, hanem a férfiak is bevonassanak. És így alakult át 1881. évben a Felséges királyi pár legmagasabb védnöksége alatt az említett segélyző nőegyletből a „Magyar szent korona országainak vörös kereszt egylete", mely a mai napig serényen közreműködve, hazánknak egyik leghatalmasabb jótékony egyesületévé fejlődött.

Fővárosi divatlevél.

—A Divat Ujság-ból. —

Hogy mi a divat? Ki tudna vagy ki merne erre határozottan megfelelni. Hisz annyiféle csodálatos formát és díszitést lát az ember, hogy alig képes ma már meghatározni, hogy ez divatos, amaz pedig kevésbbé az. Azt szokták manapság hangoztatni, hogy „minden szép és minden meg van engedve a mi tetszik." De mi tetszik hát tulajdonképpen, és kiknek tetszik. Máskor is, de kivált így nyári csavargó utazásaim közben annyi furcsaságát látom a divat bolondságának, hogy se szeri se száma. Alig találni tiz asszonyra egy jó öltözetet. Néha a legdrágább, első szemre látni, hogy elsőrangu atelierből kikerült ruha oly rosszul áll, annyira nem a viselőjére való, hogy az ember alig állja meg, hogy oda ne szóljon neki: „Asszonyom vagy kisasszonyom, az ég szerelmere, keressen más szabót, olyat, aki elég intelligens és nem öltöztet mindenkit egy sablonra." Különben ilyenkor látni egyes próbákat abból is, a mit egyik vagy másik elsőrendü kreor (teremtő) az őszszel szeretne divatba hozni. Vannak közöttük valósággal csudabogarak. Például egy ruha, a melyiknek az első lapja fönt kiszélesedve borul a szoknya hátsó részére, olyan, mintha valaki egy jó széles konybakötényt kötött volna, hogy a ruháját kimélje. A ruha hátsó része aztán félig fodros, majdnem olyan forma, mintha valaki a hetvenes években divatozott végig fodros tournurt kivül kötötte volna a ruhájára. A hatás képzelhetetlenül komikus, és mégis van asszony, a ki a többiek mulatságára ilyen ruhában páváskodik az esplanádon.

Hogy mit fogunk az őszre és télire kapni, az még eddig titok. A nagy, a divat teremtésével foglalkozó munkatermek vezetői tán most, a nyári pihenés alatt törik a fejüket az őszi meglepetéseken. A kevésből, a mit eddig hallottunk, úgy tetszik, mintha kissé egyszerübb formák és díszekre törekednének. Különben ez rendes őszi igyekezet. Mintha őszszel egy kissé magába szállana mindenki és megunván a nyári fodrot-bodrot, csipkét és sallangot, a zord időnek megfelelő sima, komoly ruhákat partolja, tán csak azért, hogy ezeket a farsangig szintén alaposan megunva, ujjult élvezettel duskálhasson a lebegő szövetek és szalagok között.

A sima, kellemes, alkalmas szoknyákat mintha legjobban megunták volna. A mint nyárra fodorral-bodorral, vagy csipkebetétekkel ékítették, úgy az őszre zsinór és paszomántfélékkel fogják. A dísz alkalmazásával mintha a régi tunika és dupla szoknya utánzására törekednének leginkább. A derék egyelőre mintha megmaradna a feszes bélésre dolgozott hátul sima, elől laza kenyelmes bluzforma, a mely mindég kissé vagy egészen balra kapcsolódik át az elölkapcsolt béles fölött.

Olvasóink megbocsátják, hogy inkább a jövőről beszélünk a jelen helyett. Hisz ez a legalkalmasabb idő. Nyári ruha már senkinek sem kell — ha mégis elvetve kellene egy-egy piknik vagy kirándulásra, talál mintát hozzá mai lapunkban bőven. Szinte nehéz a választás a sok kedves, könnyü, alkalmas ruha között.

•

Fehérnemü-divat.

Az igyekezet, hogy stílszerü díszitéssel szebbé tegyük a fehérnemüt, semmin sem látszik meg annyira, mint a formáját nem egykönnyen változtató ágyneműn. Az egyszerü széles suprika-szegések, áttetsző himzett és csipke-betétek után most az áttört és domború himzés következik valósággal klasszikus mintázatban. A vánkosokat immár három oldalon himezik, még pedig a három közül a felső oldal a legszélesebb, és természetesen a két csücskön halmozódik legdúsabban a kacskaringós rokoko mintája. A paplan-lepedőknek rendesen az 50 cm. szélesen áthajtott felső szélét himezik. A rokoko minta mellett még az öttört leveles mintát szeretik, a melynek cakkos, az áttetsző alapot foglaló széleit kordonet-öltéssel erősítjük meg. Egy harmadik, igen különös módja a díszítésnek az úgynevezett létraöltésekkel kivarrott, egymást keresztező varrások, a melyek olyanok, mintha korallágak volnának. Természetes, hogy az ilyen, ügyes kezek által remek munkával díszitett ágyneműnek az ára is megfelelő és azért csak keveseknek van módjában ilyet készíttetni. Hanem azért

f) ha egymás mellett legalább 4 gép sorakozik 1·0 „
g) a gépen meg nem erősített zászlóval kivonulásért . . . . . 1·0 „
h) a gépen megerősített zászlóért . . . . 0·5 „
i) az egyletnek az ünnepély szinhelyétől való távolsága szerint adandó:

100 kmig minden	10 kmig	. . . . .	0·1 „
100—200 „	10 „	. . . . .	2·0 „
200—300 „	10 „	. . . . .	3·0 „
300—400 „	10 „	. . . . .	4·0 „
400—500 „	10 „	. . . . .	5·0 „

a gépek díszitéséért csak külön díj adható.

A b) i) alattiak birálata a felállítás helyén végzendők, hogy a bizottság egész figyelmét a menet közben való magatartásra irányíthassa.

HIREK.

— **A honvédzászlóalj itthon.** A helyben állomásozó honvédzászlóalj az idei manöverek első részén már átesett. Befejezte az ezredgyakorlatokat, melyek Sopronban, a 18-ik sz. honvédgyalogezred állomáshelyén folytak le. Az ezredösszepontosítás f. é. julius hó 10-én történt s azóta Sopron hegyes-síkos környékén végezte gyakorlatait a mi derek zászlóaljunk, míg végre e hó 4-én délután hazaerkezett és pedig a legjobb kondicióban. Porosak, naptól barnítottak voltak a fiuk, de azért délczegen lépkedtek végig a boni rögön egész a király-úti kaszárnyáig. Egy ideig itthon lesznek s azután a 15-én ide bevonuló tartalékosokkal 26-án elmennek a nagy hadgyakorlatokra, Pápára.

— **Vasuti baleset.** A Szombathelyről Kőszeg felé reggel 6 óra 45 perczkor induló vonat mult hétfőn, midőn a Gencsi megállóhely fölött Apátinál haladt, váratlan akadályra talált. Egy kisebb tehénosordából az egyik tehén a robogó vonat előtt át akart futni a túloldalra, miközben a kerekek alá került és teljesen szétszakíttatott. A vonatot egyéb baj nem érte, mint az, hogy a fékező-kocsi, az utolsó a sorban kizökkent a sínekből. Otthagyták s miután a táviró-vonalon fölmerült pillanatnyi akadály miatt a Szombathelyről kért segítőmozdony időközben nem vitte el a nyilt pályán álló kocsit, a Kőszegről 8 óra 5 perczkor visszainduló vonat megszaporított személyzete akarta azt lábra állítani, de erre nem volt szükség, miután a segítő-mozdony is megérkezett és az innen menő vonat előtt vitte be a csekély sérülést szenvedett kocsit a szombathelyi állomásra.

— **Az utczavilágitás ügye.** A polgármester és tiszti ügyész julius 29—31-én Regeden és Bécsben jártak az előbbi helyen bevezetett hydrogén-világítás tanulmányozása czéljából. Miután a világítás és annak berendezése tetszésre talált városi urainknál, ezek mindjárt Bécsbe is elmentek szakértői vélemény meghallgatására s úgy intézkedtek, hogy egy arra alkalmas mérnök itt a helyszinén merített tanulmány után készítsen tervet és költségvetést. A veszprémi dicsért acetilennel való világítást *Auguszt* János városi jegyző és *Szovják* Hugó tisztiügyész a napokban szintén megtekintették, hogy a kettőből a jobbat és esetleg olcsóbbat alkalmazhassák nálunk Kőszegen. Annyi már körülbelül bizonyos, hogy akármelyike a világításoknak nem fog a városnak többe kerülni, mint az eddigi szegényes petroleum-világítás.

---

az egyszerűbb, csak hímzett betéttel ékitett díszes ágynemün is láttam ujjitást. A himzés, t. i. rendes közökben be van vágva, a bevágásokon széles szalag behuzva, a melyet a vánkos egyik vagy másik sarkán hosszu szalagos csokrokba kötnek. A monogram azért most is ott van minden vánkoscihának a felső közepén, ha még olyan díszesen van is himezve vagy díszitve.

A vattával vagy pöhölylyel töltött és bevarrott paplan szine rendesen a hálószoba berendezésének a színével egyez vagy hozzáillő, vagy pedig nagyon tarka keleti selyemből való. A tarkaságot pártoló divat meg a flanell takarókra is kiterjed, még ezek is virágmintások a régi szép szin vagy csikos minta helyett.

A nyárra való fehérnemüre inkább könnyü csipke fajtákat alkalmaznak, mint himzést. A szalagbehuzás és szalagcsokrok kedveltebbek mint valaha. A nappali ing és nadrág díszitése mindig hasonló egymáshoz.

A nyári meleg reggeleken szinte nélkülözhetetlen pongyola-kabát remekebb, mint valaha. Nem csoda, hisz annyi féle a szép batiszt, a könnyü mosóselyem, a vékony gyapju krepp, himzés, csipke- és szalagdisz zel, hogy egy kevés kis jó izléssel és valamivel több pénzzel mindenki kerithet vagy készittethet az izlésének és kedvének megfelelőt.

Babaruha.

Mai lapunk az alkalmas mosó ruhácskák tömege mellett gondoskodik már egypár a hidegebb napokra való mintáról is, hogy azok a gondos anyák, akik otthon készítteti. apróik ruháit, idejekorán el legyenek látva a kellő mintákkal. A zsinórdisz, a mely a nagyokéról a kicsinyek ruhájára is elharapózik, igen alkalmas arra, hogy a kissé kopott ruhák toldásait fedjük vele. A piczi lánykák legiukább a csüngő, u. n. Empireformat viselik. A nagyobbacskák a testhez simuló beléére ránczosan dolgozott bluzderék formát és erre varrott kerek szoknyácskát. A béles kiszabásnál figyeljünk, hogy az elöl mellben nagyon tág és elégséges hosszu legyen, míg a hátát keskenyre és elég rövidre kell szabni, hogy lehetőleg akadályozza a gyermekeket abban, hogy a fejét lehajtva, a vállát előre huzva rosszul tartsa magát.

Ida.

— **Tűz.** Tűzeset fordult elő megint a városban, rövid időközökben a második e nyáron. *Schermann* Samu posztósnak a király-úton levő s 18 évvel ezelőtt is leégett háza péntek este 9 óra felé a hátsó padlásrészen kigyuladt és teteje végig égett, szerencsére annélkül, hogy a jókora tűz a szomszéd épületekbe is belekapott volna. A tűzeset részletei a következők: A háztulajdonost már aznap reggel érte baleset. Elhullott agyoncsigázott lova. Este fél 9 óra tájban szállította el az állat hulláját a gyepmester rendőri asszisztenczia mellett s alig hogy a szomorú menet a házat elhagyta, úgy háromnegyed 9-re a házbeliek már észrevették a padlástüzet. Lármát csaptak, mely kihallatszott az utczára is és tova kelve felriasztotta az égő ház környékét, hamar félreverték a harangokat, kirukkolt a rendőrség, a tűzoltók a fecskendőkkel és szerkocsival vágtatva közeledtek a vész szinhelyére, majd a honvédségi tűzi-készültség *Maróthy* hadnagy ügyeletes tiszt vezénylete mellett vonult a térre, elzárván a közlekedést, egy külön csapat pedig a szivattyuk mellé állott. A kigyuladt ház teteje egész hosszában lángban állott már ekkor s megmentésére gondolni sem lehetett. Bent a gyorsan érkező segédséggel mentettek a mit lehetett, a tűzoltóság pedig a szomszédépületeket védte első sorban s amellett perszе hatalmas vizsugarakat bocsátott a tűzben álló házra. Egy óra mulva a tűz lokalizálva volt s a tüzoltóság a tüzes gerendák leszedéséhez látott. Úgy halljuk, hogy a háztulajdonost hatóságilag is megintették a padlásán felhalmazott nagymennyiségü szalma miatt. Nem régen ugyancsak hatósági intezkedésre a kémények mellől kellett a szalmát elhelyeznie, de — amint láttuk — mindez nem volt elég, hogy veszély érje a szerencsétlen embert és fenyegesse az egész környéket.

— **Közgyülések.** Kőszeg szab. kir. város képviselőtestületének meg e hó folyamán rendkivüli közgyülése lesz, melyet az ipariskolai rajztanítói állásnak betöltése tesz szükségessé. — A kőszegi kath. polgári kör ma, folyó évi 8-án délután 4 órakor bálházi helyiségében évi közgyülését tartja. — A dunántúli ág. hitvallásu egyház-kerület ez évi közgyülését augusztus hó 25-én Pápán fogja megtartani. A közgyülésen *Gyurátz* Ferencz püspök és *Radó* Kálmán főgondnok fog elnököllni.

— **Átalakitási munkálatok.** A város a képviselőtestület határozata szerint a vágóhid átalakítási munkálatait a héten megkezdette és 2—3 hét alatt be is fejezi. Az ószerü épületet külsőleg és belsőleg a modernebb egészségi és köztisztasági igényeknek megfelelően javítják, illetőleg megujítják.

— **Sikerült vizsgalat.** *Magyar* Gergely, a helybeli kir. adóhivatalnál ideiglenes minőségben alkalmazott adótiszt f. é. julius hó 29-én a szombathelyi pénzügyigazgatóság kebelében alakított vizsgáló-bizottság előtt sikerrel tette le az adótiszti vizsgalatot.

— **Beszüntetett vámok.** Vasvármegye törvényhatósága a kormánytól nyerendő 12 ezer frtnyi kárpótlása ellenében a határszéli vámokat f. évi szept. 30-án éjjeli 12 órakor beszünteti, a vámosoknak a beszüntetéstől f. év végéig fejenként 60 frt fizetést engedélyez, míg számukra a természetbeni lakást 1898. april 1-ig biztosítja.

— **Dragul a kenyér.** A legmeresztebb börzespekulánsok is nagy meglepetéssel értesülnek a buza árának csodálatos emelkedéséről. Az utóbbi években megszokott alacsony árak után egyszerre bekövetkezett a rohamos áremelkedésnek esztendeje. Mikor uyolcz-kilencz forinton állott a buza, már szembetünt a nagy külömbség a gabona tavalyi és idei értéke között, de 10—11 frtos árakra alig mert valaki számítani. A buza ára nálunk 11 frt 60 kr. — Budapesten 12 frtnál is több. Érzik is ezt az áremelkedést minden irányban. Igaz, hogy a földmivelő örül ennek, de nem lehet belőle valami nagy haszna, mert bár az ár elég jó, neki nincs igen mit eladnia. A kenyérpiaczról pedig mind nagyobb panasszal térnek vissza a háziasszonyok és mindennap komolyabb, búsabb a panasz: *drágul a kenyér!*

— **Biztositás.** A tüzoltó-tagoknak baleset ellen való biztosítása nem kerül egy-egy tag után — mint a mult alkalommal irtuk — havonkint 40 krba, hanem csak ennek felébe, 20 krba. Ebben is benut van már neuni kezelési, illetőleg beszedési költség.

— **Hymen hirek.** *Krausz* József helybeli divatárukereskedő jegyet váltott *Goldschmidt* Jenny kisasszonynyal Sopronból. — *Stubenvoll* Károly, a kőszegi üzletvilág egyik fiatal derek tagja *Benedek* Paula kisasszonyt, Benedek Ernő polgártársunk leányát jegyezte el.

— **Vadászat.** Egy hét óta folyik már a vadászat. Nimródék előszedték fegyvereiket s neki szegezték a szegeny foglyoknak. A vén nyulak figyelmessekké lévén a lövöldözésre, kezdik a süldőket kioktatni a fegyverzajra, hogy mire reájok kerül a sor, tudják magukat mihez tartani. Augusztus 15-én már nyulra is vadásznak. Az igazi vadász azonban ez időpontban csak puszta formálitásból lő nyulat s akkor is süldőre süti el a ravaszt. A nyulazás október előtt korai és káros. Még októberben is akad nyul, a mely *mamá*-nak érzi magát s nincs hamarjában kellemetlenebb vadász-pech, mint az, mikor egy lövéssel három nyulat lő a *jáger* s csak e g y válik be pecsenyének, ez se igen. A gazos tarlókban, réteken nagyban folyik a fürjezés. Csak az a baj, hogy kevés a fürj. A nagy záporok elhordták, elmosták a fészkeket, tönkre tették a költés eredményét.

— **Anyakönyvi bejegyzések.** A kőszegi anyakönyvvezetői hivatalnál folyó évi julius havában 1 házassági eset, 17 születés és 9 halálozás jegyeztetett be.

— **Gyümölcs eladása.** A város a felső vám körül álló útmenti gyümölcsfák termését mult vasárnap tartott nyilvános árverésen összesen 113 frt 50 krért adta el. Ma délután 3 órakor a király-út végén álló gyümölcsfák termését árverezik.

— **Ingatlanok forgalma.** A mult hét folyamán a következő ingatlanok kerültek telekkönyvi átirás alá: Özv. Glatzhofer Mihályné, szül. Lagler Teréz kőszegi lakósnő át illetve eladja a kőszegi 377., 2272., 378., 2501. és 3529. számu tjkvekben felvett összes ingatlanait 1375 frt vételárért Simon János és neje, szül. Glatzhofer Mária kőszegi lakosoknak.

— **A szülői szeretet.** A pénteki tüzeset alkalmával többen egy megható szomnának voltak szemtanui. Az égő házban lakást bírt *Preisz* Ferencz, szegény napszámos, aki egyuttal éjjeli-őr. A tüz láttára első dolga volt ágyban nyugvó 7 gyermekét biztonságba helyezni s csak azután látott hozzá holmijának megmentéséhez. Batyuba kötötte az ágynemüt és ruhaféléket azután sietett ki, hogy visszatérve esetleg a butorzatból is mentsen, a mit lehet, de kint az udvaron a feleség figyelmeztető, hogy egyik gyermekük még hiányzik. Az apa erre elhányta magától a batyut és a *hetedik* felkutatására rohant vissza az időközben már füsttel megtelt lyukba, hol a gyermeket, ki ijedtségében a szekrény mögé bujt, magával hozta ugyan, de a batyuját, fél vagyonát hamuvá égve találta az udvarou. Pőrén menekült gyermekeit jó emberek öltöztették fel tegnap reggel, többen meg gyűjtést rendeztek a kárvallott család felsegítésére.

— **Az időjárás juliusban.** Az átlagos hőmérséklet reggel 7 órakor 18·3°, délután 2 órakor 22·8°, este 9 18·0°, tehát a napi hőmérséklet 19·7° volt. E hőmérséklet azonos a rendessel. Legmelegebb 3-án volt 31·2°-kal, leghüvösebb 31-én 12·8°-kal. — A légsúlymérő átlagos állása 736·0 mm., 1·2 mm-rel a rendesen alul. Legmagasabban, 742·1 mm-en 12-én; legalantabb, 731·2 mm-en 20-án állott. — Eső 12 napon esett és a csapadékmennyiség 139 mm. volt, 50 mm-rel több a rendesnél. Zivatar 10 napon volt. Egész tiszta 2, egész borus 10 nap volt. — Szélirányban az északi volt az uralkodó.

— **Megváltoztatott székhely.** A kőszegi kerületben levő pörgölini anyakönyvi kerület székhelyét Német-Gyirótra helyezték át.

— **Lelkészek üdvözlése.** A rohonczi kath. olvasókör Ignácz napján szerenáddal lepte meg *Nagy* Ignácz esperes-plébánost, ki szép szavakban köszönte meg a hívek részéről jött ovácziót. — A *Hillaria* daloskör pedig Gusztáv napján az ev. gyülekezet szeretett lelkészének, *Unger* Gusztávnak adott szerenádot.

— **Nagy levonások.** A vörösvágási tüzkárosultak tele keserüséggel panaszolják, hogy a trieszti *Generale* biztositó-intézet tőlük a tüzkár fölvétele alkalmával olyan nagy összegeket vont le, a melyek a biztosított összeggel semmi arányban nem állanak. Igy p. Pratscher Jánostól a 380 frtnyi biztosított összegből 66 frtot, Fleck Lajostól 540 frtból 90 frtot, Renner Mátyástól 780 frtból 60 frtot vont le az illető intézet, daczára annak, hogy a biztosított objektum teljesen leégett. Bizony érthető így Veszprémmegye ama mozgalma, melylyel a kötelező tüzkár-biztosítást törvénykönyvbe kéreti vétetni s egy helybeli városi képviselőnek ama bejelentett indítványa, hogy a tüzkár-biztosítást a helybeliekre nézve a város vegye kezébe.

— **Elhaltak névsora.** Folyó évi julius havában Kőszegen elhaltak: Dora István, 11 napos, r. k., gyengeség; Müller Gyula, 2 hónapos, r. k., gyengeség; Mozius Janka, 4 éves, r. k., görvély-kór; Major Béla, 29 éves, r. k., megfulás; Hohensinger József, 71 éves, r. k., aggkor; Schatzl János, 4 éves, r. k., hashártyalob; Wokurka Ferencz, 21 éves, r. k., tüdővész; Koczor Anna, 6 hetes, ág. ev., gyengeség.

Szerkesztői üzenetek.

— **Sch. R.** Szombathely. Verseit nem közölhetjük. Igen lángolnak a szerelemtől s tartunk tőle, hogy valamelyik olvasónk is megégeti — a szivét.

— **S. N.** Bécs. Tudósítsa barátját, hogy az illető dolgozatok nem ütik meg a mértéket s lapunkban nem jelenhetnek meg.

— **Mátyás Diák** kiadóhivatala Budapest. Ajánlatát nem fogadhatjuk el. Sok felé vagyunk angazválva.

— **Többeknek.** Versekkel ne méltóztassanak bennünket elhalmozni, mert ilyeneket csak igen ritka esetben közlünk. A napi eseményekről kérünk többször és kimerítő tudósításokat.

— **W. E.** Arad. Örömmel várjuk igért érkezésedet, valamint a kilátásba helyezett kedves vendéget.

Foulárd-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenkint — japáni, chiuai, s. a. t. a legujabb mintázattal és szinekben, ú. m. fekete, fehér és szines **Henneberg selyemet** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint sima, csikos, koczkázott, mintázott damaszolt s. a. t. (miut egy 240 különböző minőségben, 2000 szin és mintázattal s. a. t.) a megrendelt árukat **pőstaber és vámmentesen, házhoz szállitva** valamint **mintákat postafordultával küldenek *Henneberg G.* (cs. és k. udvari szállito) *selyemgyárai Zürichben.*** Svájczba czimzett levelekre 10 kros, és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Közgazdaság.

A talaj és a növény.

A termőföld a közetek szétmálásából képződött.— Az ezen folyumatokban részt vevő természett erők a történeti és történet előtti idők egész folyamán működtek s nem szünnek meg érvényesülni ma sem nagy előnyére a mezőgazdáknak, kik ily módon minden esztendőben uj — meg uj a talaj még szét nem mállott részeiből eredő növényt tápláló anyaghoz jutnak. Ily módon ujul meg esztendőnként a talaj termő ereje.

Mind ezen tényezők között nagyon fontos szerepe jut a levegő szénsavának. Eszerint az esővíz részint a növényzet által érvényesíti magát. A primér eredetü sziklák legnagyobb része kovasavval kombinált, káliból, nátronból, mészből, aluminiumból stb. állván, a szénsav az utóbbiakkal egyesül és a szilicziumot felszabadítja. Igy keletkezik a homok. Miután az aluminium szilikátok a szénsavval nem lépnek egyhamar csere viszonyba, mint a fönnebb említett anyagok hidrátokká lesznek és

a termőföld egy fölötte lényeges részének, az agyagnak adnak létet.

A mechanikai erő és vegyi hatások alatt eszerint a közet szétmallik és durvább részeket és fölötte finoman eloszló talaj-nemet: az agyagot képezi. Miután ez utóbbi fölötte könnyü és a vizben lebegő állásában több ideig is megmarad, megtörténik, hogy a homokból és agyagból álló talajokból az utóbbit később a viz kimossa s a völgyekben rakja le. Ily módon képződnek többek között az aluviális talajok és ily módon magyarázható meg, hogy sok esetben egy eredetü talajok teljesen azonos növény táplálás sajátságokkal, azonos flórával, de fölötte különös fizikai tulajdonságokkal, kötöttségekkel, viz átbocsátó képességel bírnak.

A talajképződésnek módját és eredetét a praktikus gazdának tudni kell s azt ismerni, hogy talajunkból milyen növényi tápláló anyagok hiányoznak s melyek pótlandók, hogy terméseinket meg kétszerezzük. Igy pl. a gránit, s gneisz,- és porfir eredetü talajok mészben és foszforban fölötte szegények s így a meszezés, márgázás, valamint csontliszt, szuperfoszfát stb. elhintése által terméseik biztosan megkétszerezhetők.

Ugyanez áll minden primär eredetü talajról, melyek úgy mint az előbbiek is, kaliban — legyenek azok homokos vagy agyagos természetüek — nagyon gazdagok.

A vulkáni eredetü földek u. m. bazalt, trachit, láva gazdagabbak lévén mészben, kaliban és foszforsavban, jobban is müvelhetők meg mint az előbbiek.

A talaj geologiai eredete e szerint soha sem lehet közönyös a gazdára

Irodalom és művészet.

— **A katholikus autonomiai congressus** küszöbén bizonyára szivesen fogják fogadni az összes érdeklődő körök ezt a két füzetet, melyet e tárgyról a Lampel-féle könyvkereskedés közzébocsát. Az egyik egy magvas tanulmány az autonomiáról, melyet szerzője, Csorba Ferencz, először ezelőtt hét évvel adott ki a „Budapesti Szemlé“-ben. Az a feltűnés, melyet annak idején Csorba fejtegetései keltettek, indokolttá teszi, hogy a szerző most külön is közzébocsatva, hozzáférhetőbbé tette őket. — A másik füzetben egy névtelen szerző becses visszaemlékezéseket mond el „A kath. autonomia és az 1871-iki szervező congressus két pártja“ czímmel. A congressus egyik legbeavatottabb tagjának e müve németül is megjelent és épúgy, mint a magyar szöveg 1 kért rendelhető meg a Wodianer F. és Fiai czégnél (Andrássy-út 21.) Csorba tanulmányának ára 20 kr.

— **A Divat Ujság** negyedik évének 15. száma, melyet ma küldött szét a kiadóhivatal, nyolczoldalas nagy főlapjának utolsó oldalán rendkivül elegáns porköpenyt és kalapot ábrázol, mely megérdemli, hogy itt külön is megemlékezzünk róla. Zöld tükröző tafotaselyemből való a köpeny, melynek vállát és ujját krepplüs-fodor szegélyezi, felső- és alsó szélén, valamint a közepén fehér selyemrojt díszíti. A hozzá illő szalmakalap pikkelyes bársztfonás, magas, hegyes teteje diótból és tüllből való, többszörösen nuzott fehér batisztbevonással. Elül a kalapon nagy szines selyemszalag-csokor van, míg hátul fejecskével behuzott csipke, melyet az áll alatt kell megkötni. S a mi különösen fő: ezt a két remek darabot a szöveg és a minden számhoz mellékelt duplaoldalas nagy szabás-mintaív oly alaposan megmagyarázza, hogy bárki is otthon, tetemesen kevesebb költséggel és saját izléséhez mérten elkészíttetheti. A hónap elsején megjelenő számhoz színes divatképet is csatolnak, melynek túlsó oldalán ötféle divatos hajviselettel ismertetik meg az olvasót. Rendes havi melléklete a négyoldalas nagy kézimunka-ujság is, mely nem hiábavaló, haszontalan munkákat, hanem a polgári családszoba kellemesen díszitő kézimunkáit magyarázza nagy alapossággal és sok képpel. A Divat Ujság kiegészítője a Szórakoztató, mely négy oldalán elbeszélést, társadalmi czikket, háztartási tudnivalókat és egyebet közöl. A lap előfizetési ára olcsó: a jul.—szept. negyedévre egy forint tiz krajczár. Megrendelhető a kiadóhivatalban: Budapest, Rökk-Szilárd utcza 4.

G a b n a á r a k.

Buza	100 kilo	11	frt.	50	krtól	— frt.	—	kr-ig
Rozs	„	8	„	10	„	— „	—	„
Árpa	„	7	„	70	„	6 „	80	„
Kukoricza	„	6	„	—	„	— „	—	„
Zab	„	5	„	90	„	6 „	25	„

Déli vasut menetrendje.

Szombathelyről Bécs felé indul:

Szombathely	reg. 4.00	reg. 5.52	d. u. 9.01	d. u. 4.39
Acsád	„ 4.18	„ 6.07	„ 9.18	„ 4.55
Bécsbe érk.	„ 8.53	„ 9.40	d. u. 1.35	„ 9.—

Bécs felől Szombathelyre indul.

Bécs	regg. 7.20	délb. 1.40	d. u. 5.25	est. 7.40
Acsád	„ 10.41	„ 4.55	„ 9.18	éj. 12.20
Szombath. é	„ 10.55	„ 5.07	„ 9.33	„ 12.37

Szombathelyről Nagy-Kanizsa felé indul:

Szombathely	d. e. 11.07	este 5.18	éjjel 12.51
Dömötöri	„ 11.23	„ —.—	„ 1.10
Molnári	„ 11.32	„ 5.36	„ 1.21
Győrvár	„ 12.—	„ —.—	„ 1.53
N.-Kanizsára érk.	„ 1.34	„ 7.05	„ 3.42

Kanizsa felől Szombathelyre indul:

N.-Kanizsa	éjjel 12.45	reggel 6.05	d. u. 2.05
Győrvár	„ 2.39	„ —.—	„ 3.38
Molnári	„ 3.14	„ —.—	„ 4.05
Dömötöri	„ 3.27	„ —.—	„ 4.15
Szombathelyre ér.	„ 3.47	„ 8.45	„ 4.31

Szombathelyről Grácz felé indul:

Szombathely	regg. 6.04	d. u. 3.16	éjjel 7.03
Kis-Unyom	„ 6.17	„ 3.29	„ —.—
Egyházas-Rádocz	„ 6.31	„ 3 42	„ —.—
Körmend	„ 6.45	„ 3.56	„ 7.30
Csákány	„ 7.—	„ 4.09	„ —.—
Rátót	„ 7.09	„ 4.18	„ 7.45
Szt-Gotthárd	„ 7.28	„ 4.36	„ 7.59
Gyanafalva	„ 7.48	„ 4.53	„ 8.10
Gráczba érkezik	d. o. 10.25	este 7.35	„ 9.49

Grácz felől Szombathelyre érkezik:

Grácz	reggel 6.10	regg. 8.10	este 6.10
Gyanafalva	„ 7.48	„ 10.54	„ 8.59
Szt-Gotthárd	„ 8.—	„ 11.09	„ 9.15
Rátót	„ 8.12	„ 11.26	„ 9.33
Csákány	„ —.—	„ 11.36	„ 9.43
Körmend	„ 8.29	„ 11.50	„ 9.57
Egyházas-Rádocz	„ —.—	„ 12.04	„ 10.12
Kis-Unyom	„ —.—	„ 12.18	„ 10.26
Szombathelyre érkezik	„ 8.58	„ 12.31	„ 10.40

Vasuti menetrend.

Állomások.	II. III. oszt. kocsikkal				
Középeurópai idő.	reggel	d. e.*		d. u.	este †
Köszeg ind.	4^{55}	8^{05}	11^{51}	4^{26}	8^{40}
Lukácsháza (m. h.)	5^{08}	8^{19}	12^{04}	4^{40}	8^{54}
Német-Genes (m. h.)	5^{24}	8^{35}	12^{20}	4^{57}	9^{10}
Szombathely érk.	5^{39}	8^{50}	12^{34}	5^{12}	9^{25}
Szombathely ind.	6^{45}	11^{00}	3^{15}	7^{05}	9^{55}
Német-Genes (m. h.)	7^{01}	11^{15}	3^{31}	7^{21}	10^{10}
Lukácsháza (m. h.)	7^{18}	11^{31}	3^{48}	7^{38}	10^{27}
Köszeg érk.	7^{31}	11^{43}	4^{01}	7^{51}	10^{40}

*) Csak kedden és pénteken közlekedik.

† Csak nyáron vasár- és ünnepnapokon közlekedik

Egy

pinczér-tanoncz

azonnal felvétetik.

Hol? megmondja e lapnak kiadóhivatala.

MELOCCO PÉTER

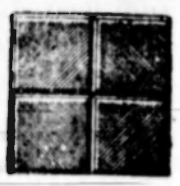

BUDAPEST,

VI. KER., DÉVAI-UTCZA 21.

Márványmosaiklap-, cementárugyár és betonépitési vállalat.

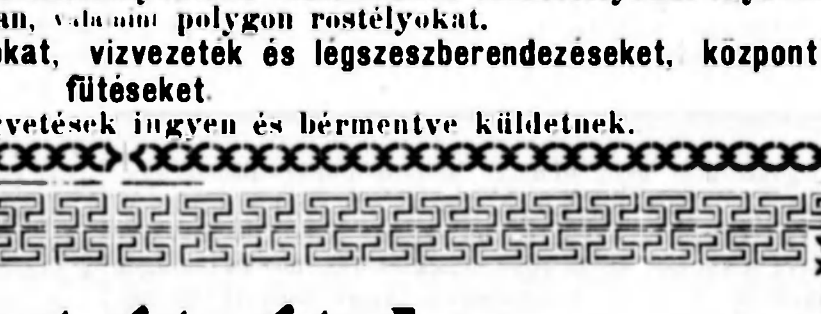

Elvállal városi csatornázásokat, zsilip- és vizépitményeket, cementbetonburkolásokat, gépalapozásokat stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapittatott 1858.

Budapesti Szivattyu- és Gépgyár Részvény-Társaság

(ezelőtt WALSER FERENCZ)

BUDAPESTEN. VI. ker., Külsö váczi-ut 45. szám.

Sürgönyczim: SZIVATTYUGYÁR BUDAPEST.

GYÁRT:

mindenfele **gözgépet Schmidt-féle forrgözmotorokat** (40% szénmegtakaritás), **petroleum** és **benzinmotorokat. Keretfürészeket, körfürészeket** és **csertöröket Gözkazánokat, elömelegitöket, tartányokat. Hidakat** és egyéb **vasszerkezeteket.** Mindenféle **szivattyukat** göz-, szij- és kézi hajtásra, valamint **villamos üzemre. Artézi kutfelépitményeket vasból. Tüzfecskendöket** és **vizszállitókat, tüzoltósági felszerelési tárgyakat. Köztisztasági szereket, öntözö-kocsikat, sárkaparó** és **seprögépeket, hóekéket** és **uthengereket. Egészségügyi szereket** mint **gözfertötleaitö készülékeket** és **teljes fertötlenitö telepeket, pöczegödör tisztitó készülékeket. Vas- és érczöntvényeket, harangokat. Kéményöntésü aczélfelületü tüzrostélyokat egyenes** és **kigyóalakban,** valamint **polygon rostélyokat.**

LETESIT: vizmüveket, csatornázásokat, vizvezeték és légszeszberendezéseket, központi fütéseket

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve küldetnek.

Üzlet-átvétel.

Alulirottnak ezennel van szerencséje a n. é. közönségnek becses tudomására juttatni, hogy **Köszegen a Király-út 753. szám alatt az általános takarékpénztár épületében** („Strucz“ fogadó közelében) a

BARON JAKAB

czég alatt fennálló

uri- és női- divat-, vászon-, rövidáru- és confectió-üzletet

vétel utján átvette és hogy azt saját neve alatt tovább fogja vezetni.

Több éven át nagyobb városok elsöbbrangu üzleteiben szerzett tapasztalataim azon reményre jogositanak, hogy a szakmámba vágó bárminő követelményeknek mindenkor képes leszek megfelelni.

Midón vállalatom szives támogatásáért esedezem, nem mulaszthatom el azon igéretem kifejezését, hogy fötörekvésem csakis abban fog összpontosulni, miszerint dús és válogatott, a mai kor igényeinek megfelelő raktárt fogok tartani, a nyerc megbizásokat **gyors, pontos és lelkiismeretes** teljesítése, valamint jutányos árak által mélyen tisztelt vevőimnek megelégedését és bizalmát elnyerjem.

Magamat és vállalatomat b. jóindulatába ajánlva, s alázatos kérelmemet ismételve, vagyok

Kőszeg, 1897. évi julius hó.

Kitünő tisztelettel

KRAUSZ JÓZSEF

Kőszeg.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.